

Ars non est vera, sed falsa.

Responsio.

Falsa est assumptio. Nam si, Erasme, experimentum nullum usquam verum vidisti, non sequitur, omnes nihil usquam experientia verum comperisse. Negativa tua est assumptio universalis, quam particularis affirmativa evertit.

XL.

Quadragesimum Argumentum.

Impium est affirmare artem posse, quod natura efficit. Atqui hoc affirmat Ars Chemica. Ergo, Impium est quod affirmat.

Responsio.

Falsa est assumptio. Chemica enim ars non affirmat aliquid se efficere proprie, sed subministrando & subjiciendo naturæ materiam, & causam efficientem naturalem efficere dicitur. Et ita responsum est supra ad similia argumenta.

XLI.

Quadragesimum primum Argumentum.

Si hæc ars esset vera, ditaret omnes, qui eam exercerent. At fere omnes ex ea ad inopiam pene redacti sunt. Ergo, Hæc ars est falsa.

Responsio.

Varios esse scientiarum & artium fines.

Fines scientiarum & artium laudabiles.

Qui finis artium & scientiarum vituperandus est.

Vulgo solet objici hoc argumentum, nec validius aliud existimatur ad evertendam Argyropœjam aut Chrysopejiam. Sed huic argumento varie responderi potest. Omnium scientiarum & artium fines postremi sunt varij. Horum primo ordine est contemplatio sola in ijs artibus potissimum, in quibus admiranda Dei omnipotentis Opt. Maximi & sibi obsequentis naturæ opera non vulgo cognita relucet, in quorum contemplatione mens humana satiatur & acquiescit. Secundo ordine finis est, Actio earundem scientiarum aut artium, ut quam quisque didicerit artem, eam exercendo necessarijs miserrimæ hujus vitæ transigendæ non careat, & Reip. profit. Et hos quidem fines, quicumque sapit, laudabiles esse profitebitur: propter quos etiam Argyropœia & Chrysopejia jure expetenda est. Illic enim admiranda naturæ arcana contemplari licet, nec qui eam recte norunt eosdem famelicos esse ipsa usquam permittet.

Verum alius est artium finis vituperandus & damnandus, scil. auri sacra fames, & habendi insatiabile desiderium. Postremum hunc finem, Erasme, falsum, existimasti esse verum Argyropœiæ & Chrysopejia finem. Nam si Medicinæ, quæ profiteris, tibi is tantum scopus est, ut ditior fias, non ut Reip. aliquam utilitatem afferas, minime laudandus eris. Ex falsa igitur propositione assumptionem & conclusionem falsam & vitiosam

uolam